Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 18. septembra 2019*

„Predhodno odločanje – Neposredno obdavčenje – Direktiva 90/434/EGS – Direktiva 2009/133/ES – Člen 8 – Kapitalski dobički pri zamenjavah vrednostnih papirjev – Prenos vrednostnih papirjev, prejetih ob zamenjavi – Kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena – Obdavčitev delničarjev – Obdavčitev po različnih pravilih o davčni osnovi in stopnji – Znižanje davčne osnove ob upoštevanju obdobja imetništva vrednostnih papirjev“

V združenih zadevah C-662/18 in C-672/18,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložil Conseil d'État (državni svet, Francija), z odločbama z dne 12. oktobra 2018, ki sta prispeli na Sodišče 23. in 29. oktobra 2018, v postopkih

AQ (C-662/18),

DN (C-672/18)

proti

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik senata, J. Malenovský in C. G. Fernlund (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za AQ in DN M. Bornhauser in N. Canetti, avocats,

– za francosko vlado A. Alidière, E. de Moustier in D. Colas, agenti,

– za Evropsko komisijo W. Roels in N. Gossement, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: francoščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 8 Direktive Sveta 2009/133/ES z dne 19. oktobra 2009 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, delne delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic ter za prenos statutarnega sedeža SE ali SCE med državami članicami (UL 2009, L 310, str. 34) in člena 8 Direktive Sveta 90/434/EGS z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 142).

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru sporov med AQ (C-662/18) in DN (C-672/18) na eni strani ter davčno upravo na drugi strani, in sicer v zvezi z zavrnitvijo te davčne uprave – ob obdavčitvi kapitalskih dobičkov, katerih obdavčitev je bila odložena na podlagi člena 8 vsake od teh direktiv, in kapitalskih dobičkov, ki so bili doseženi ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v okviru zamenjave vrednostnih papirjev – da se za te kapitalske dobičke uporabijo znižane splošne olajšave od datuma pridobitve zamenjanih vrednostnih papirjev.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Kot je navedeno v uvodni izjavi 1 Direktive 2009/133, je ta direktiva kodificirala Direktivo 90/434, ker je bila slednja večkrat bistveno spremenjena.

4 Uvodne izjave od 2 do 5 in 10 Direktive 2009/133 v bistvu ustrezajo uvodnim izjavam od 1 do 4 in 8 Direktive 90/434. Poleg tega člen 8(1), (4), (6) in (7) prve od teh direktiv v bistvu ustreza členu 8(1) in (2) druge od teh direktiv.

5 V uvodnih izjavah od 2 do 5 in 10 Direktive 2009/133 je navedeno:

„(2) Združitve, delitve, delne delitve, prenosi sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic so lahko potrebne, da se v Skupnosti ustvarijo pogoji, podobni tistim na notranjem trgu, in da se s tem zagotovi dejansko delovanje takšnega notranjega trga. Teh operacij ne smejo ovirati omejitve, pomanjkljivosti ali izkrivljanja, ki izhajajo predvsem iz davčnih predpisov držav članic. Zato je treba za te operacije predvideti davčna pravila, ki so s stališča konkurence nevtralna, in podjetjem omogočiti, da se prilagodijo zahtevam notranjega trga, povečajo produktivnost in izboljšajo svojo konkurenčno moč na mednarodni ravni.

(3) Te operacije so zaradi davčnih predpisov v slabšem položaju v primerjavi z operacijami, ki se nanašajo na družbe iz iste države članice. Ta neugoden položaj je treba odpraviti.

(4) Tega cilja ni mogoče doseči z razširitvijo sistemov, veljavnih v državah članicah, na raven Skupnosti, saj lahko razlike med temi sistemi ustvarijo izkrivljanja. Ustrezno rešitev lahko zagotovi le skupni davčni sistem.

(5) Skupni davčni sistem naj bi odpravil obdavčitev v zvezi z združitvami […] ter hkrati zavaroval finančne interese države članice, v kateri je prenosna družba ali prevzeta družba.

[…]

(10) Dodelitev vrednostnih papirjev družbe prejemnice ali prevzemnice družbenikom prenosne družbe sama po sebi ne bi smela povzročiti obdavčitve pri teh družbenikih.“

6 V skladu s členom 2(e) navedene direktive „‚zamenjava kapitalskih deležev' pomeni operacijo, s katero družba pridobi delež v kapitalu druge družbe, tako da dobi večino glasovalnih pravic v tej družbi“.

7 Člen 8 te direktive določa:

„1. Pri združitvi, delitvi ali zamenjavi kapitalskih deležev, dodelitev vrednostnih papirjev, ki predstavljajo kapital družbe prejemnice ali prevzemnice, delničarju prenosne družbe ali prevzete družbe v zamenjavo za vrednostne papirje, ki predstavljajo kapital slednje družbe, sama po sebi ne povzroči obdavčitve dohodkov, dobičkov ali kapitalskih dobičkov tega delničarja.

[…]

4. Odstavka 1 in 3 se uporabljata samo, če delničar ne pripiše prejetim vrednostnim papirjem vrednosti za davčne namene, ki je višja kot je bila vrednost vrednostnih papirjev, ki so bili zamenjani, tik pred združitvijo, delitvijo ali zamenjavo kapitalskih deležev.

[…]

6. Uporaba odstavk[a] 1[…] ne preprečuje državam članicam, da obdavčijo dobiček, ki izhaja iz naknadnega prenosa sprejetih vrednostnih papirjev, enako kakor dobiček, ki izhaja iz prenosa vrednostnih papirjev pred prevzemom.

7. Za namen tega člena ‚vrednost za davčne namene' pomeni vrednost, na osnovi katere se izračuna dobiček ali izguba za namene davka na dohodke, dobičke ali kapitalske dobičke delničarja družbe.

[…]“

Francosko pravo

Nacionalna zakonodaja

– Nacionalna zakonodaja, ki se uporablja v zadevah C-662/18 in C-672/18

8 Člen 150-0 D code général des impôts (splošni davčni zakonik, v nadaljevanju: CGI) v različici, ki izhaja iz zakona št. 2013-1278 z dne 29. decembra 2013 o financah za leto 2014, ki se uporablja za dosežene dobičke in prejete dividende od 1. januarja 2013, določa:

„1. […]

Čisti dobički od odplačnega prenosa delnic, deležev v družbah, pravic, ki jih imajo imetniki na podlagi teh delnic ali deležev, ali vrednostnih papirjev, ki predstavljajo te delnice, deleže ali pravice, navedenih v odstavku I člena 150-0 A, kot tudi dividende, navedene v pododstavkih 7 in 7a ter zadnjih dveh točkah pododstavka 8 odstavka II člena 150-0 A, členu 150-0 F ter v pododstavku 1 odstavka II člena 163d C, so znižani v višini olajšave, ki je določena v skladu z odstavkom 1b ali odstavkom 1c tega člena, kakor je ustrezno.

[…]

1b. Olajšava, navedena v odstavku 1, je enaka:

(a) 50 % zneska čistega dobička ali dividend, če so delnice, deleži, pravice ali vrednostni papirji v imetju vsaj dve leti in manj kot osem let na dan prenosa ali razdelitve;

(b) 65 % zneska čistega dobička ali dividend, če so delnice, deleži, pravice ali vrednostni papirji v imetju vsaj osem let na dan prenosa ali razdelitve."

9 Odstavek III člena 17 zakona št. 2013-1278 določa:

„Odstavka I in II se uporabljata za dosežene dobičke in prejete dividende od 1. januarja 2013, razen za pododstavka 1 in 4 dela D, del E, triindvajseto in štiriindvajseto točko pododstavka 2 dela F, dela G in H, točki (b) in (c) pododstavka 1 dela K, del L, pododstavka 1 in 3 dela N, dele O, R in W odstavka I ter pododstavek 2 odstavka II, ki se uporabljajo za dosežene dobičke in prejete dividende od 1. januarja 2014. Dela M in V se ne uporabljata za davčne zavezance, ki so 31. decembra 2013 upravičeni do odloga obdavčitve, navedenega v členu 150-0 Da, v različici, ki velja na ta datum."

– Nacionalna zakonodaja, ki se uporablja v zadevi C-662/18

10 Odstavek I člena 150-0 Bb CGI v različici, ki izhaja iz člena 18 zakona št. 2012-1510 z dne 29. decembra 2012 o spremembah zakona o financah za leto 2012, ki se uporablja za kapitalske dobičke, dosežene od 14. novembra 2012, je določeno:

„Obdavčitev kapitalskega dobička – ki je bil dosežen neposredno ali prek posrednika v okviru prenosljivih vrednostnih papirjev, deležev v družbi, vrednostnih papirjev ali pravic, ki so z njimi povezane, kot so opredeljeni v členu 150-0 A – družbe, ki je zavezana za plačilo davka od dohodka pravnih oseb ali enakovrednega davka, se odloži, če so izpolnjeni pogoji iz odstavka III tega člena […]."

11 Člen 200 A CGI v različici, ki izhaja iz člena 34 zakona št. 2016-1918 z dne 29. decembra 2016 o spremembah zakona o financah za leto 2016, določa:

„[…]

2. Čisti dobički, doseženi pod pogoji, določenimi v členu 150-0 A, se upoštevajo pri določitvi skupnega čistega dohodka, opredeljenega v členu 158.

[…]

2b(a) Kapitalski dobički iz odstavka I člena 150-0 Bb se obdavčijo z davkom na dohodek po stopnji, ki je enaka razmerju med:

– številcem, sestavljenim iz razlike, ki bi v letu prenosa nastala med zneskom obdavčitve, če bi se za vsoto vseh kapitalskih dobičkov iz prve alinee te točke (a) in za dohodke, obdavčene za isto leto pod pogoji tega istega člena 197, uporabljal člen 197, na eni strani, in zneskom davka, dolgovanega za to isto leto in ugotovljenega pod pogoji iz navedenega člena 197, na drugi strani;

– imenovalcem, sestavljenim iz vseh kapitalskih dobičkov iz prve alinee te točke (a), zadržanih v drugi alinei te točke (a).

Za določitev davčne stopnje iz prve alinee te točke (a) so kapitalski dobički iz te prve alinee, odvisno od primera, znižani samo v višini iz odstavka 1 člena 150-0 D.

Kot izjema se davčna stopnja za kapitalske dobičke, ki izhajajo iz prenosov, izvedenih med 14. novembrom in 31. decembrom 2012, določi v skladu z delom A odstavka IV člena 10 zakona št. 2012-1509 z dne 29. decembra 2012 o financah za leto 2013.

[…]“

12 Na podlagi dela A odstavka IV člena 10 zakona št. 2012-1509 se kapitalski dobički iz odstavka I člena 150-0 Bb, ki izhajajo iz prenosov, izvedenih med 14. novembrom in 31. decembrom 2012, obdavčijo po pavšalni 24-odstotni stopnji ali – če so izpolnjeni vsi pogoji iz odstavka 2a člena 200 A v različici, ki izhaja iz tega zakona – po pavšalni 19-odstotni stopnji, ki jo določa ta odstavek 2a.

13 V skladu z odstavkom III člena 17 zakona št. 2013-1278 znižanja za obdobje imetništva iz odstavkov 1b in 1c člena 150-0 D CGI, ki se uporabljajo za čiste dobičke, dosežene pod pogoji iz člena 150-0 A tega zakonika in ki se upoštevajo pri določitvi skupnega čistega dohodka, za katerega se uporablja progresivna lestvica davka na dohodek na podlagi odstavka 2 člena 200 A, veljajo za dobičke, dosežene od 1. januarja 2013.

– Nacionalna zakonodaja, ki se uporablja v zadevi C-672/18

14 Odstavek II člena 92 B CGI v različici, ki se uporablja za kapitalske dobičke, dosežene pred 1. januarjem 2000, določa:

„1. Od 1. januarja 1992 ali od 1. januarja 1991 se lahko za prenose vrednostnih papirjev na družbo, zavezano za plačilo davka od dohodka pravnih oseb, obdavčenje kapitalskega dobička, ki izhaja iz prenosa vrednostnih papirjev, ki izhaja iz javne ponudbe, združitve, delitve, združitve skupnih sredstev, ki jih je vložila naložbena družba z variabilnim kapitalom v skladu z veljavno zakonodajo, ali prenosa vrednostnih papirjev na družbo, zavezano plačevati davek od dohodkov pravnih oseb, odloži na trenutek prenosa, odkupa, odplačila ali razveljavitve vrednostnih papirjev, prejetih ob zamenjavi […].“

15 Odstavek Ib člena 160 tega zakonika v različici, ki se uporablja za kapitalske dobičke, dosežene pred 1. januarjem 2000, določa:

„4. Obdavčenje dobička, doseženega od 1. januarja 1991 v primeru zamenjave deležev v družbi z združitvijo, delitvijo ali prenosom vrednostnih papirjev na družbo, zavezano plačevati davek od dohodkov pravnih oseb, se lahko odloži pod pogoji, določenimi v odstavku II člena 92 B […].“

16 Na podlagi odstavka 2 člena 200 A tega zakonika v različici, ki se uporablja za dohodke, prejete od 1. januarja 2013, in ki izhaja iz zakona št. 2012-1509, se čisti dobički, doseženi pod pogoji iz člena 150-0 A, upoštevajo pri določitvi skupnega čistega dohodka, za katerega se uporablja progresivna lestvica davka na dohodek.

Upravna doktrina

17 V točki 130 upravnih pojasnil, ki so bila objavljena v *Bulletin officiel des finances publiques* 24. julija 2017 pod referenčno številko BOI-RPPM-PVBMI-20-20-10 (v nadaljevanju: točka 130 upravnih pojasnil), je določeno:

„[…][O]lajšava za obdobje imetništva ne velja […] za čiste dobičke od odsvojitve, zamenjave ali prenosa, ki so bili doseženi pred 1. januarjem 2013 in obdavčitev katerih je bila odložena pod pogoji, določenimi v odstavku II člena 92 B, odstavku Ib člena 160 CGI in člena 150 Aa CGI v različici, ki je veljala pred 1. januarjem 2000 […].“

Spora o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

18 V zvezi z zadevo C-662/18 iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da je oseba AQ v okviru zamenjave kapitalskih deležev 14. decembra 2012 vrednostne papirje, ki jih je imela v neki družbi francoskega prava, prenesla na neko drugo družbo francoskega prava v zameno za vrednostne papirje te druge družbe. Po mnenju osebe AQ s to zamenjavo kapitalskih deležev družba prevzemnica ni dobila večine glasovalnih pravic prevzete družbe. Pri tej transakciji je bil kapitalski dobiček – ki je ustrezal vrednosti vrednostnih papirjev, zamenjanih na dan tega prenosa, znižani za nakupno ceno teh vrednostnih papirjev – odmerjen in njegova obdavčitev odložena. V letu 2015, ko se je zaradi naknadnega prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, odlog obdavčitve končal, sta bila ta kapitalski dobiček in kapitalski dobiček, ki je nastal ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, obdavčena.

19 V skladu z upravno prakso na podlagi točke 130 upravnih pojasnil je bil kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena, najprej obdavčen po stopnji, ki se je uporabljala v letu prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, vendar brez upravičenosti do uporabe olajšave za obdobje imetništva, določene z nacionalno zakonodajo za kapitalske dobičke, dosežene od 1. januarja 2013. Poleg tega je bila olajšava za obdobje imetništva vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, izračunana ob upoštevanju datuma zamenjave, in ne datuma pridobitve zamenjanih vrednostnih papirjev. Na podlagi odločbe Conseil constitutionnel (ustavni svet, Francija) je bil navedeni kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena, pozneje obdavčen po davčni stopnji, ki je veljala ob prenosu zadevnih vrednostnih papirjev, to je po stopnji, ki se je uporabljala v letu 2012.

20 Glede zadeve C-672/18 iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da je oseba DN ob združitvi dveh družb francoskega prava v letu 1998 v zameno za lastne vrednostne papirje prejela vrednostne papirje druge družbe, ki je bila del te združitve. Pri tem je bil kapitalski dobiček od zamenjanih vrednostnih papirjev odmerjen in njegova obdavčitev odložena. V letu 2016 se je zaradi naknadnega prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, odlog obdavčitve končal. Tako so bili ta kapitalski dobiček in kapitalski dobički, nastali ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, obdavčeni.

21 V skladu z upravno prakso na podlagi točke 130 upravnih pojasnil je bil kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena, obdavčen po stopnji, ki se uporablja v letu prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, vendar brez uporabe olajšave za obdobje imetništva, določene z nacionalno zakonodajo za kapitalske dobičke, dosežene od 1. januarja 2013. Poleg tega je bila olajšava za obdobje imetništva vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, izračunana ob upoštevanju datuma zamenjave, in ne datuma pridobitve zamenjanih vrednostnih papirjev.

22 Ker sta osebi AQ in DN menili, da davčna obravnava, ki jo določa navedena točka 130, ni v skladu s ciljem Direktive 2009/133 niti s členom 8 te direktive, sta pri Conseil d'État (državni svet, Francija) vložili tožbo za razglasitev ničnosti navedene točke 130. Osebi AQ in DN menita, da se zaradi te neskladnosti nacionalne določbe iz postopkov v glavni stvari ne bi smele uporabiti, če gre za spor v zvezi s čezmejnim položajem. Iz tega naj bi izhajala obrnjena diskriminacija v škodo položajem, ki so – tako kot njuna položaja – povsem notranji, pri čemer je ta diskriminacija v nasprotju z ustavnima načeloma enakosti pred zakonom in enakosti pred javnimi bremeni.

23 Predložitveno sodišče v bistvu navaja, da je razlaga prava Unije, zlasti člena 8 Direktive 2009/133, nujna za rešitev sporov, ki sta mu predložena.

24 V teh okoliščinah je Conseil d'État (državni svet) v obeh zadevah v glavni stvari odločil, da prekine odločanje in Sodišču v vsaki od teh zadev predloži enaki vprašanji za predhodno odločanje:

„1. Ali je treba določbe člena 8 Direktive [2009/133] razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se kapitalski dobiček, ki je bil dosežen pri prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, in kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena, obdavčita v skladu z različnimi pravili o davčni osnovi in stopnji?

2. Ali je treba te določbe zlasti razlagati tako, da nasprotujejo temu, da znižanja davčne osnove, katerih namen je upoštevanje obdobja imetništva vrednostnih papirjev, ne veljajo za kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je odložena, ker to pravilo o davčni osnovi ni veljalo na datum, ko je bil ta kapitalski dobiček dosežen, veljajo pa za kapitalski dobiček od prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, ob upoštevanju datuma zamenjave, in ne datuma pridobitve vrednostnih papirjev, danih v zameno?“

25 S sklepom predsednika Sodišča z dne 14. novembra 2018 sta bili zadevi C-662/18 in C-672/18 združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.

Vprašanji za predhodno odločanje

Dopustnost

26 Poudariti je treba, da iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da se dejansko stanje v sporih o glavni stvari nanaša na transakcije, ki vključujejo družbe s sedežem v isti državi članici, v obravnavanih zadevah v Francoski republiki. Poleg tega je oseba AQ glede zadeve C-662/18 navedla, da transakcija, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ni zamenjava kapitalskih deležev v smislu Direktive 2009/133, saj z navedeno transakcijo družba prevzemnica ni dobila večine glasovalnih pravic prevzete družbe.

27 Vse stranke, ki so predložile pisna stališča, v bistvu navajajo, da je zadevna nacionalna zakonodaja za primere, ki ne spadajo na področje uporabe prava Unije, sprejela enake rešitve, kot jih določa pravo Unije, in menijo, da sta vprašanji za predhodno odločanje dopustni.

28 Treba je opozoriti, da je Sodišče predloge za sprejetje predhodne odločbe že razglasilo za dopustne v primeru, ko so se, čeprav dejansko stanje zadeve v glavni stvari ni spadalo neposredno na področje uporabe prava Unije, določbe tega prava uporabljale na podlagi nacionalne zakonodaje, s katero so bile za položaje, v katerih so bili elementi omejeni na samo eno državo članico, sprejete enake rešitve, kot jih določa pravo Unije (sodba z dne 22. marca 2018, Jacob in Lassus, C-327/16 in C-421/16, EU:C:2018:210, točka 33 in navedena sodna praksa).

29 Poleg tega je Sodišče takšne predloge razglasilo za dopustne tudi v primerih, ko je treba določbo prava Unije, katere razlaga se zahteva, uporabljati v okviru nacionalnega prava pod pogoji, ki se razlikujejo od pogojev, ki jih določa ustrezna določba prava Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 11. oktobra 2001, Adam, C-267/99, EU:C:2001:534, točke od 27 do 29, in z dne 7. novembra 2018, C in A, C-257/17, EU:C:2018:876, točka 33 in navedena sodna praksa).

30 V takih primerih je namreč gotovo v interesu Evropske unije, da se določbe ali pojmi, prevzeti iz prava Unije, zaradi izognitve prihodnjim različnim razlagam razlagajo enako, ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo (sodbi z dne 22. marca 2018, Jacob in Lassus, C-327/16 in C-421/16, EU:C:2018:210, točka 34 in navedena sodna praksa, in z dne 7. novembra 2018, C in A, C-257/17, EU:C:2018:876, točka 32 in navedena sodna praksa).

31 V obravnavanih zadevah je treba na prvem mestu poudariti, da se vprašanji za predhodno odločanje nanašata na razlago določb prava Unije. Na drugem mestu, iz spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da so bile z nacionalno zakonodajo, ki se uporablja v zadevah v glavni stvari in je bila sprejeta za izvajanje Direktive 90/434, ki je bila nadomeščena z Direktivo 2009/133, glede rešitev, ki se uporabljajo za položaja, kot sta ta, ki sta predmet teh obravnavanih zadev, sprejete enake rešitve, kot jih določata ti direktivi.

32 Zato je treba ugotoviti, da sta predloga za sprejetje predhodne odločbe dopustna.

Vsebinska presoja

33 Najprej je treba poudariti, prvič, da se postavljeni vprašanji nanašata le na Direktivo 2009/133, ki je nadomestila Direktivo 90/434. Ker pa je bila združitev, ki se obravnava v zadevi C-672/18, opravljena pred začetkom veljavnosti prve od teh direktiv, je treba razumeti, da predložitveno sodišče z vprašanjema Sodišče sprašuje za razlago Direktive 2009/133 in Direktive 90/434.

34 Drugič, kot izhaja iz točk 3 in 4 te sodbe, imata ti direktivi isti cilj in določbe Direktive 2009/133, ki so upoštevne v obravnavanih zadevah, ustrezajo določbam Direktive 90/434. Zato je treba po eni strani sklicevanja v tej sodbi na člen 8(1), (4), (6) in (7) Direktive 2009/133 razumeti kot sklicevanja na člen 8(1) in (2), od prvega do tretjega pododstavka, Direktive 90/434. Po drugi strani se sodna praksa Sodišča v zvezi z eno od teh dveh direktiv uporablja tudi za drugo.

35 Tretjič, iz predložitvene odločbe izhaja, da davčni sistem, obravnavan v postopkih v glavni stvari, vodi do tega, da se davčna olajšava, določena z nacionalnim pravom, uporablja le za del kapitalskega dobička, ki nastane ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, in sicer tako, da se obdobje imetništva odšteje od datuma zamenjave vrednostnih papirjev, in ne od pridobitve zamenjanih vrednostnih papirjev.

36 Zato je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 8(1) in (6) Direktive 2009/133 ter člen 8(1) in (2), drugi pododstavek, Direktive 90/434 razlagati tako, da v okviru zamenjave vrednostnih papirjev zahtevata, da se za kapitalski dobiček od zamenjanih vrednostnih papirjev, katerega obdavčitev je bila odložena, in za kapitalski dobiček, ki nastane ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, uporabi enaka davčna obravnava – glede na davčno stopnjo in uporabo davčne olajšave, da se upošteva obdobje imetništva vrednostnih papirjev – kot bi se uporabila za kapitalski dobiček, ki bi bil dosežen ob prenosu vrednostnih papirjev pred zamenjavo, če do nje ne bi prišlo.

37 Ugotoviti je treba, da v zadevah v glavni stvari ni bilo zatrjevano, da sta zadevna davčna zavezanca pripisala vrednostnim papirjem, prejetim v zameno, višjo „vrednost za davčne namene“ od vrednosti, ki so jo imeli zamenjani vrednostni papirji tik pred zadevnima zamenjavama, ali da ta vrednost za davčne namene ni bila izračunana v skladu s členom 8(7) Direktive 2009/133. Iz tega sledi, kot to izhaja iz člena 8(4) te direktive, da se člen 8(1) te direktive za te transakcije uporablja.

38 V skladu s členom 8(1) Direktive 2009/133 pri združitvi, delitvi ali zamenjavi kapitalskih deležev, dodelitev vrednostnih papirjev, ki predstavljajo kapital družbe prejemnice ali prevzemnice, delničarju prenosne družbe ali prevzete družbe v zamenjavo za vrednostne papirje, ki predstavljajo kapital slednje družbe, sama po sebi ne povzroči obdavčitve dohodkov, dobičkov ali kapitalskih dobičkov tega delničarja.

39 V členu 8(6) te direktive je kljub temu določeno, da uporaba odstavka 1 navedenega člena ne preprečuje državam članicam, da obdavčijo dobiček, ki izhaja iz naknadnega prenosa sprejetih vrednostnih papirjev, enako kakor dobiček, ki izhaja iz prenosa vrednostnih papirjev pred prevzemom.

40 V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da čeprav člen 8(1) navedene direktive, ker določa, da zamenjava vrednostnih papirjev sama po sebi ne more povzročiti obdavčitve kapitalskega dobička, ki nastane ob tej transakciji, zagotavlja davčno nevtralnost take transakcije, pa ta davčna nevtralnost ne pomeni, da se tak kapitalski dobiček odšteje pri obdavčitvi v državah članicah, ki so pristojne za njegovo obdavčitev, ampak zgolj prepoveduje, da bi se ta zamenjava štela za obdavčljivi dogodek (glej v tem smislu sodbo z dne 22. marca 2018, Jacob in Lassus, C-327/16 in C-421/16, EU:C:2018:210, točka 50 in navedena sodna praksa).

41 Poleg tega je Sodišče pojasnilo, da ker Direktiva 2009/133 ne vsebuje določb o ustreznih davčnih ukrepih za izvajanje njenega člena 8, imajo države članice v zvezi s tem izvajanjem določeno polje proste presoje, pri čemer morajo spoštovati pravo Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 22. marca 2018, Jacob in Lassus, C-327/16 in C-421/16, EU:C:2018:210, točki 51 in 52 ter navedena sodna praksa).

42 V tem okviru je Sodišče že priznalo, da je ukrep, s katerim se kapitalski dobiček, ki nastane ob zamenjavi vrednostnih papirjev, odmeri in s katerim se obdavčljivi dogodek za ta kapitalski dobiček odloži do leta, v katerem nastane dogodek, zaradi katerega se ta odlog obdavčitve konča, samo „tehnika“, ki ob tem, da državam članicam omogoča zavarovanje njihove davčne pristojnosti in s tem njihovih finančnih interesov, v skladu s členom 8(6) Direktive 2009/133 upošteva načelo davčne nevtralnosti iz člena 8(1) te direktive, saj tak ukrep privede do tega, da zamenjava vrednostnih papirjev sama po sebi nikakor ne povzroči obdavčitve navedenega kapitalskega dobička (glej v tem smislu sodbo z dne 22. marca 2018, Jacob in Lassus, C-327/16 in C-421/16, EU:C:2018:210, točki 54 in 55).

43 Odlog obdavčljivega dogodka za kapitalski dobiček od zamenjanih vrednostnih papirjev pa nujno pomeni, da se pri obdavčitvi tega kapitalskega dobička uporabijo davčna pravila in stopnja, ki je veljala na dan nastanka tega dogodka, in sicer v obravnavanih zadevah na dan poznejšega prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno. Iz tega sledi, da če zadevna davčna zakonodaja na ta datum določa sistem olajšave za obdobje imetništva vrednostnih papirjev, mora biti kapitalski dobiček, katerega obdavčitev je bila odložena, prav tako upravičen do tega sistema olajšave pod enakimi pogoji, kot bi veljali za kapitalski dobiček, ki bi bil dosežen ob prenosu vrednostnih papirjev pred zamenjavo, če do nje ne bi prišlo.

44 Vsak drug ukrep bi namreč presegal zgolj odmero kapitalskega dobička od zamenjave vrednostnih papirjev, ki je nastal ob zamenjavi vrednostnih papirjev pri tej transakciji, in bi lahko privedel do dejanskih neugodnih davčnih posledic za obdavčitev tega kapitalskega dobička na dan nastanka tega dogodka za to obdavčitev, in sicer v obravnavanih zadevah na dan poznejšega prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, kar bi bilo v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti iz člena 8(1) Direktive 2009/133.

45 Glede kapitalskega dobička od vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, kot izhaja iz besedila člena 8(6) Direktive 2009/133, se ti vrednostni papirji zgolj zamenjajo z vrednostnimi papirji pred zamenjavo. Zato je treba kapitalski dobiček, ki izhaja iz zamenjave in katerega obdavčitev je bila odložena, ter kapitalski dobiček od prenosa vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, enako davčno obravnavati in zlasti uporabiti enako davčno olajšavo, kot bi se uporabila za kapitalski dobiček, ki bi bil dosežen ob prenosu vrednostnih papirjev pred zamenjavo, če do nje ne bi prišlo.

46 Te presoje ni mogoče ovreči s ciljem zavarovanja finančnih interesov držav članic. Ti interesi, kot izhaja iz člena 8(6) Direktive 2009/133, so namreč omejeni na plačilo davka, ki je enak tistemu, do katerega bi bili imetniki upravičeni, če do zamenjave vrednostnih papirjev ne bi prišlo.

47 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 8(1) in (6) Direktive 2009/133 ter člen 8(1) in (2), drugi pododstavek, Direktive 90/434 razlagati tako, da v okviru zamenjave vrednostnih papirjev zahtevata, da se za kapitalski dobiček od zamenjanih vrednostnih papirjev, katerega obdavčitev je bila odložena, in za kapitalski dobiček, ki nastane ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, uporabi enaka davčna obravnava – glede na davčno stopnjo in uporabo davčne olajšave, da se upošteva obdobje imetništva vrednostnih papirjev – kot bi se uporabila za kapitalski dobiček, ki bi bil dosežen ob prenosu vrednostnih papirjev pred zamenjavo, če do nje ne bi prišlo.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Člen 8(1) in (6) Direktive Sveta 2009/133/ES z dne 19. oktobra 2009 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, delne delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic ter za prenos statutarnega sedeža SE ali SCE med državami članicami in člen 8(1) in (2), drugi pododstavek, Direktive Sveta 90/434/EGS z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic je treba razlagati tako, da v okviru zamenjave vrednostnih papirjev zahtevata, da se za kapitalski dobiček od zamenjanih vrednostnih papirjev, katerega obdavčitev je bila odložena, in za kapitalski dobiček, ki nastane ob prenosu vrednostnih papirjev, prejetih v zameno, uporabi enaka davčna obravnava –glede na davčno stopnjo in uporabo davčne olajšave, da se upošteva obdobje imetništva vrednostnih papirjev – kot bi se uporabila za kapitalski dobiček, ki bi bil dosežen ob prenosu vrednostnih papirjev pred zamenjavo, če do nje ne bi prišlo.

Podpisi